

Minister do spraw Społeczeństwa Obywatelskiego

Przewodnicząca Komitetu do spraw Pożytku Publicznego
Adriana Porowska

DOB.ZKS.4510.1.2025
Warszawa, 27 marca 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na Interpelację nr 7949 Pana Posła Dariusza Mateckiego w sprawie finansowania polskich organizacji pozarządowych, mediów i instytucji przez obce rządy oraz ich ambasad proszę o przyjęcie poniższych informacji¹:

Zarówno w obecnej, jak i w poprzednich kadencjach, nie były prowadzone wykazy źródeł finansowania organizacji pozarządowych ze źródeł zagranicznych. Wskazać jednocześnie należy, że z Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, z późn. zm.) nie wynika obowiązek prowadzenia wykazów źródeł finansowania organizacji pozarządowych ze źródeł zagranicznych.

Jako Przewodnicząca Komitetu do spraw Pożytku Publicznego sprawuję nadzór nad Narodowym Instytutem Wolności (art. 3 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (NIW-CRSO)). Zgodnie z art. 1 ust. 2 ww. ustawy, Narodowy Instytut Wolności jest instytucją właściwą w sprawach wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a także działalności pożytku publicznego i wolontariatu w zakresie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

NIW-CRSO prowadzi „Bazę sprawozdań finansowych i merytorycznych organizacji pożytku publicznego”. W tych sprawozdaniach zamieszczane są sprawozdania merytoryczne organizacji pożytku publicznego, zawierające m.in. informacje o ich źródłach przychodów. Obejmują one m.in. informacje o środkach europejskich w rozumieniu ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z tą ustawą przez środki europejskie – rozumie się środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, 2, 4 i 5a–5d, a więc m.in. środki pochodzące z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, Europejskiego Funduszu Rybackiego, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury; środki z Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy oraz środki na realizację wspólnej polityki rolnej.

¹ Treść informacji w zakresie zadań dotyczących fundacji i przedstawicielstw fundacji zagranicznych mających siedzibę za granicą na podstawie informacji od Sekretarza Stanu Pana Władysława Teofila Bartoszewskiego z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Przedstawiamy również informację uzyskaną od Pana Władysława Teofila Bartoszewskiego, Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

Minister Spraw Zagranicznych w szczególności realizuje zadania dotyczące fundacji i przedstawicielstw fundacji zagranicznych mających siedzibę zagranicą, ale tylko w stosunku do tych, dla których jest organem właściwym, w zakresie objętym regulacjami ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 2023 r. poz. 166).

We wskazanym zakresie, fundacje oraz przedstawicielstwa fundacji zagranicznych mających siedzibę zagranicą składają Ministrowi Spraw Zagranicznych, sprawozdania ze swojej działalności.

Sprawozdania fundacji oraz sprawozdania przedstawicielstw fundacji zagranicznych mających siedzibę zagranicą przekazywane do Ministerstwa Spraw Zagranicznych mogą zawierać informacje o finansowaniu ich działalności ze źródeł zagranicznych.

Wskazać jednocześnie należy, że z przepisów dotyczących sprawozdań nie wynika taki obowiązek. W szczególności takiego wymogu nie nakłada formularz sprawozdania z działalności fundacji określony w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie jednolitego wzoru formularza sprawozdania z działalności fundacji (Dz. U. z 2022 r. poz. 2791).

Przepisy Zarządzenia nr 26 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowych i zatwierdzania ich rozliczenia nie zobowiązują podmiotów składających oferty w konkursach na dotacje do ujawniania informacji o finansowaniu ich działalności ze źródeł zagranicznych, tym samym nie jest to przedmiotem badania przez komisje konkursowe.

W związku z powyższym, w ramach określonych przepisami uprawnień, Minister Spraw Zagranicznych nie posiada tytułu ani narzędzi do gromadzenia danych dotyczących finansowania wskazanych w interpelacji podmiotów ze źródeł zagranicznych.

Z wyrazami szacunku

Adriana Porowska
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:

Pan Władysław Teofil Bartoszewski
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych